

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjeen ja Liikkumista tukevat palvelut -toimintaohjeen muutos Helsingin Seudun Liikenteen vyöhykeuudistuksen jälkeen 27.4.2019 lähtien

VD/3003/05.03.00/2019

ML-L, PK

Helsingin Seudun Liikenteen matkaliput ja -vyöhykkeet uudistuvat 27.4.2019. Uudet vyöhykkeet ABCD korvaavat nykyiset kuntarajoihin perustuneet lippualueet. Lippu ostetaan kaikille niille vyöhykkeille, joiden kautta matka kulkee. Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisista kuljetuspalvelumatkoista asiakas maksaa julkisen liikenteen kustannukseen vertautuvan omavastuun matkan hinnasta. Kuljetuspalvelun asiakasmaksuista säädetään asiakasmaksuasetuksen 6 §:ssä, jonka mukaan vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Kuljetuspalvelujen maksujen kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon myös taksin tilaamisesta aiheutuvat kustannukset. Omavastuu on asiakasmaksu, jota voidaan kohtuullistaa tai jättää perimättä kunnan harkinnan mukaan asiakasmaksulain 11 § mukaan asiakkaan taloudellisen tilanteen perusteella.

Vantaan alueella kuljetuspalvelumatkasta maksettava omavastuu on ollut sisäisen liikenteen maksu ja Vantaan ulkopuolisilla alueilla seutuliikenteen maksu. Vammaispalveluasiakkailla on omavastuumaksusta vähennetty matkan tilaamisesta aiheutunut 0,99 euron ylimääräinen kustannus. Valmisteilla olevassa kuljetuspalvelukilpailutuksessa edellytetään, ettei matkan tilaamisesta aiheudu enää käyttäjälle ylimääräisiä tilauskustannuksia. Uusien vyöhykkeiden tullessa joukkoliikenteessä voimaan sisäisen ja joukkoliikenteen maksut jäävät historiaan. Vyöhykeuudistuksen takia omavastuun uudelleen määrittäminen kuljetuspalvelumatkoissa on välttämätöntä 27.4.2019 alkaen.

PKS-kuntien yhteisessä kuljetuspalvelujen asiakasmaksut -työryhmässä on ollut tavoitteena koko alueelle yhtenäinen, asiakaslähtöinen, kohtuullinen ja selkeä omavastuu, joka olisi verrattavissa vyöhykelipun hintaan. Työpajoissa on mietitty kuljetuspalvelun omavastuun osalta, olisiko jatkossa yksi vai kaksi eri omavastuuta vyöhykkeiden määrästä riippuen. Uudessa vyöhykehinnastossa alin normaali kertamaksu on 2,80 euroa ja seuraavalla vyöhykkeellä 4,60 euroa. Ryhmä päätyi puoltamaan 2,80 euron kertamatkan omavastuuta kunnan määräämän matkustusalueen sisällä. Ongelmana kahden omavastuumaksun osalta nähtiin mm. eri vyöhykerajojen tunnistaminen. Taksiautoilijoiden ja myös asiakkaiden tulisi tunnistaa, missä vyöhykerajat menevät ja mikä omavastuu kulloinkin tulisi periä.

Vantaalla kuljetuspalvelun omavastuita maksettiin v. 2018 n. 814 000 euroa. Asiakkaat maksavat pääosin omavastuun suoraan taksiin ja ko. matka laskutetaan omavastuulla vähennettynä. Alimman vyöhykemaksun 2,80 euroa ottaminen omavastuumaksuksi Vantaalla toisi nykyisillä matkamäärillä n. 810 000 euroa vuodessa edellyttäen, että vpl-matkojen omavastuusta ei enää vähennetä 0,99 euron tilausmaksua.

Kuljetuspalvelun omavastuuasiaa HSL:n vyöhykeuudistuksen jälkeen on käsitelty vammaisneuvostossa 27.2.2019 ja vanhusneuvostossa 21.3.2019. Molemmat neuvostot ovat yksimielisesti yhden yhtenäisen omavastuumaksun kannalla. Ennakkovaikutusten arviointi on tehty maaliskuussa 2019.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 13.6.2016 hyväksynyt **Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjeen ja Liikkumista tukevat palvelut -toimintaohjeen**. Näissä toimintaohjeissa on määritelty mm. kuljetuspalvelumatkan omavastuuosuus. Näihin toimintaohjeisiin on tehtävä muutokset omavastuuosuuden määrittelyn muuttuessa HSL:n vyöhykeuudistuksen jälkeen. VPL-kuljetuspalvelun toimintaohjeeseen esitetään muutos kappaleen 1.6 osalta yksittäisestä matkasta maksettavan omavastuun määräytymiseen niin, että omavastuu määräytyy HSL:n alimman vyöhykemaksun, 2,80 euroa, mukaan. Yksittäisen matkan omavastuu muuttuu, mikäli julkisen liikenteen maksut muuttuvat. Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeeseen esitetään muutos kappaleen 5.2 osalta yksittäisestä matkasta maksettavan omavastuun määräytymiseen niin, että omavastuu määräytyy HSL:n alimman vyöhykemaksun, 2,80 euroa, mukaan. Yksittäisen matkan omavastuu muuttuu, mikäli julkisen liikenteen maksut muuttuvat.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.4.2019 § 14

Vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä VPL-kuljetuspalvelun toimintaohjeeseen muutos yksittäisestä matkasta maksettavan omavastuun määräytymisestä niin, että omavastuu määräytyy HSL:n alimman vyöhykemaksun 2,80 euroa mukaan. Yksittäisen matkan omavastuu muuttuu, mikäli julkisen liikenteen maksut muuttuvat.
- b) hyväksyä Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeeseen muutos yksittäisestä matkasta maksettavan omavastuun määräytymisestä niin, että omavastuu määräytyy HSL:n alimman vyöhykemaksun 2,80 euroa mukaan. Yksittäisen matkan omavastuu muuttuu, mikäli julkisen liikenteen maksut muuttuvat.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet:

- HSL:n vyöhykeuudistuksesta johtuva muutos Vpl Kuljetuspalvelun toimintaohjeeseen 1.7.2016 lähtien (Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.6.2016)
- HSL:n vyöhykeuudistuksesta johtuva muutos Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeeseen 1.7.2016 lähtien (Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.6.2016)

Täytäntöönpano: Vanhus- ja vammaispalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen, p. 050 312 1815, palvelupäällikkö Päivi Keskinen, p. 050 314 5629

Sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi